

Petr Krátký
Praha 2012
124 str.

Autor si předložené práce nastolil neobyčejně komplexní a širokou analýzu otázek, které se týkají jak interpretace vědeckých pojmů (co je to politická idea a čím se liší od státní ideje) a klasifikace jednotlivých vědních oborů (co je předmětem zkoumání politologie a co je předmětem filozofie a státovědy?), tak promítnutí historické geneze společenských a právních institutů do politické praxe. (jak se státní idea prosazuje v procesu europeizace?) Autor si klade tím nemalé cíle při hledání „správných“ odpovědí na otevřeně položené otázky. Na jednu stranu se autor usiluje o to najít nosnou dělicí čáru mezi politickými idejemi a státními idejemi, aby pak v závěru práce shledal, že jsou to vzájemně se prolínající fenomény, které se vzájemně podmiňují a že vždy, když nastává nesoulad mezi jednotou formy projevu státnosti (státní symboly) a jejího hodnotového obsahu pod vlivem konkurujících si politických idejí, nazrává i čas pro změnu samotné státní ideje. Nabízí se tudíž velmi akutně otázka, jak by autor definoval státní ideu České republiky a jak ji utvářejí či proměňují reálné politické ideje.

Autor se snaží obsáhnout mnohé aspekty vývoje názorů na funkce států, na charakteristické projevy státnosti a na proměny role jednotlivých mocí ve státě. Ústředním tématem je samozřejmě téma suverenity moci státu. Autor nastiňuje problematičnost, s jakou se v literatuře lze setkat při hodnocení vlivů globalizace a europeizace na autonomní rozhodování států. Autor však minimálně definuje, v čem vlastně oba pojmy jsou pro státy, podle jeho úsudku, negativním odklonem od „ryzí“ suverenity. V jednotlivých kritických pasážích totiž autor sklouzává k axiomatickým soudům, aniž by pro ně uváděl dostatečně průkazná stanoviska.

Autor čerpá z klasických autorů jak domácích tak zahraničních (tak jak jsou jejich díla dostupná v českých překladech) a hojně (respektive obsáhle) je cituje. V některých pasážích se v textu poněkud nesooudě objevují v definicích idejí jednotlivých historických typů státu spíše jejich charakteristické znaky daných států, případně socio-historické popisy modelů vládnutí, než, jak by čtenář mohl očekávat, by šlo o skutečnou a konkrétní analýzu idejí. Autor sám nepolemizuje s citovanými autory ani neanalyzuje koncepční ideové střety u soudobých filozofů, sociologů či politologů. Uchyluje se spíše k vrstvení jednotlivých výroků, které komentuje a z nichž vyvozuje jednoznačné závěry. Některé pasáže jsou velmi zkratkovité a připomínají heslovité odkazy ve slovníku (str.27-37 a násl.). Považuji za poněkud redundantní uvádět v poznámkách pod čarou biografické údaje o jednotlivých autorech.

Práce působí poněkud disparátním dojmem. Není zcela zřejmá jednotící argumentační linie, která by provázela text od úvodu po závěr. Domnívám se, že by práci prospěla větší koncepční sevrěnost, pojmová jednotnost a stylistická obratnost.

Jana Reschová

